

dicta opa pietatis meruit vire ad fidē xpī tam magna vt in exēplū omībz p̄medaret a christo. O christiane disce crescere in fide p̄ gignitōez in x̄bi dei auditōe z p̄ deuotōez z opatōem. Nā p̄ exēplo videm⁹ q̄ auis duas alas habz q̄bz d̄ terra leuat⁹ ad supiora. nec cū bis ascēdit nisi labo/ret i volar⁹ motu. Sic z tu debes hīc duas alas fidei. scōgnitōez z affectōez vt dictū ē q̄bz labo/rādo in bono ope poteris in celū ascēdere.

Z Circa terciū de fructuositate fidei notāduz q̄ fides vera xpī efficit multiplices fructus salu/bres i hoīe volētē crescere i fide vt colligit ex scri/puris. Prim⁹ d̄r aīe viuificatio: nā iust⁹ ex fide viuūt. Abacuc. iij. z Ro. i. Un̄ Job. xj. christ⁹ ait. Qui credit i me etiā si mortu⁹ fuerit viuēt. Ubi Aug. dicit. Qui credit etiā si mortu⁹ fuerit i car/ ne viuēt in aīa. nā vita aīe fides ē. hec ille. Et sic patz zē. Sed fruct⁹ d̄r bono ope z gñificatio nā sine fide vera nō sunt meritoria q̄cūq; bona opa sed fides reddit ea deo gr̄a z meritoria vite eterne. Un̄ psal. iij. xvij. q. j. c. oēs. s. ex his habet q̄ omīe qd nō est ex fide d̄r esse peccm. Rom. xiiij. qz qd qd ex fide n̄ fit. Slo. id ē sicut fides erigit ad eternā salutē nō valet s̄ in uale reputat. Un̄ Au/gust. ab idē inducit dī. Dis vita infidelīū peccm ē. nec valet esse bonū qd fit absq; deo. Ibi glo. id ē absq; fide q̄ est a deo. Ubi etiā deest agnitio et ne veritatis falsa etrus ē etiā in optimis moribus. Decibi. Patz q̄q; infidelībz z heretic⁹ nec elēosy na nec alia opa sunt saluba. Terci⁹ fruct⁹ d̄r culpaz purgatio. Nā Actu. xv. Pet⁹ ait. Fide purificās corda eoz. Et Nico. papa. xv. q. vi. dīc. In fide xpī omnia purgant. Nā z fm Aug. d̄r cō se. di. iij. c. baptisimī. fides vā supplet vbi bap/ tism⁹ haberi nō pōt. Nimirū vt etiā phylaret⁹ in tractatu de diet⁹ dīc. Rheumaticis multū va/ let solē inspicere. qz lumē solis expurgat capur. sic p̄ fidē inspiciedo solē xp̄m purgat aīa. Quar/ tus fruct⁹ demonū fuga z supatio. Ideo. j. Def. xl. fr̄s in. jr̄ sobritij estote z vigilate qz aduersari/ us vester diabol⁹ tāq; leo rugiēs cīrcūit querēs quē deuoret. cui resistite fortes i fide z Exem/ plū ad id narrat i promptuario discipulī q̄ i epī scopatu Britiēsi erat qdā noīe Guido de lacha q̄ marie abstinētie videbat⁹: z sicut iohes baptri/ sta scūs credebāt ab hoībz. sed erat heretic⁹ ma/ gnus. hic mortu⁹ z sepul⁹ est honorifice tanq; scūs. Lepit tādē inq̄sitor hereticoz supueniens inq̄rere z inuenit eū p̄ testes fideles q̄ fuerat he/ retic⁹ p̄uus ac sniauit cū ep̄o z alijs prudentibz in psilio p̄habito vt ossa illi⁹ p̄burerent. Cū autē pietā essent ossa in ignē p̄sente p̄p̄o. ecce demō/ nes statim leuauerūt ossa illa de igne i aera et ibi tenebāt suspēsa. ita q̄ a populo omī videbāt ossa stare i aere. sed demōes ibi nō videbant tūc popul⁹ cepit clamare p̄ ep̄m z p̄ fr̄s scz inq̄sitor/ res z socios ei⁹. q̄ ex inuidia voluerint p̄burere ossa tā scī viri. Proinde p̄simēscētes statim ep̄s

fugit ad dicēdum missaz i ecclīa. Salue sancta parēs zc. ne fides xpī piclret. z cū cleuaret i mis/ sa corpus xpī ecce demōes in aere clamabāt dī. Guido d̄ lacha nos te defendim⁹ q̄ntū potui mus. sed tā pl⁹ nō possum⁹. qz maior nob̄ adest xp̄s. z mor ossibz cadentibz in ignē p̄busta sunt. z glificata est fides eucharistie. Quis fructus d̄r exoratōis exauditiō. Mar. ij. Dico vob oīa q̄cūq; orātes petis. credere qz accipietis. Bern. sup cātica. ser. xxiiij. dicit. Magna fides magna meret. z q̄ren⁹ in bonis dñi fiducie pedē posue/ ris eatenus possidebis. hec ille. Sept⁹ d̄r filia lis ad optōis. s. diuinalis Job. j. Quorūq; autem receperūt eū dedit eis p̄tatem filios dei fieri his q̄ credūt in noīe ei⁹ zc. Un̄ oēs dicim⁹ deo pater noster zc. Septim⁹ d̄r ḡuite abūdatōis. Jo/ hā. viij. Qui credit in me flumina de vētre ei⁹ flu/ ent aq̄ viuē. hoc autē dixit de sp̄s sc̄o. Octauus d̄r honorificatōis. j. Pe. ij. Vobis hoz credētibz vos estis gen⁹ electū regale sacerdotiū. gēs san/ cta popul⁹ acquisitōis. s. p̄cioso sanguine christi. Proinde angel⁹ honorās hoīem eo q̄ i xpī icar natōe humana natura est sūme honorificata. n̄ p̄misit iohi ap̄lo adorare se. s. angelū. vt p̄z Apo/ cal. vlti. Sed in veteri testamēto p̄missum fuit ab angel⁹ vt adorarent. s. adorātōe dulie. Benef capitul pluribz. Nonus dicit illustratōis mi/ rifice opatōis. Jobā. xiiij. Qui credit in me (ait christ⁹) opa q̄ ego facio z ip̄e faciet z maiora ho/ rū faciet. Nā fides p̄firmata est p̄ miracula ma/ xima in toto orbe. Decimus dicit sempiternē beatificatōis aīme z corpis. Johānis. vj. Qui credit in me habet vitam eternā. z ego resuscitabo eū in nouissimo die. Unde et i euāgelio hodie/ no dicitur. q̄ multi venient scz ad vitam z recū/ bent in regno celozū zc. Dinc Aug⁹ li. d̄ verbis dñi dicit. Nulle maiores diuitie: nulli thesauri nulli honores: nulla hui⁹ mundi maior est sub/ stantia q̄ fides catholica que p̄tōzes saluat: in firmos curat: fideles iustificat: penitētes repa/ rat: iustos augmētat: martyres z om̄es electos coronat. Nec ille. Rogem⁹ ergo christū zc.

In dominica ip̄a. s. secūda post octauas ep̄i/ phanie z duabz subsequētibz dominicis pauci/ ores sermones applicaui q̄z p̄ alijs dominicis: hoc ideo: quia propter breuitatē interualli septi/ iste dominice penitus dimitti habent. z rarius celebrantur.

Dominica terciā post octauas seu q̄rta post Epiphaniā Sermo primus sup euāgelio pro simplicibus.

Ascendēte Je

sū in nauiculā securi sunt cum disci/ li eius. z ecce motus magnus fact⁹ est in mari. Marc. viij. z i euāgelio hodierno

Dominica tertia post octa. epiphania

A Sicut docet Origenes, Christus dominus cum natus in terris magna miracula operatus esset in terris ut severus deus ostenderet omnem terram: ac etiam salvatorem hominum se ostendisset in mundum de leprosi et curatores palytici. prout dicitur in historia continetur. Consequenter transiit ad mare ut et ibi miracula faceret quod tunc se non tamen terre et hominum dominum demonstraret: sed etiam maris et aeris ventis et tempestatibus impando omnem potentiam suam deitatis sic manifestaret. et de hoc loquitur hodiernum evangelium.

Tertius. In illo tempore. Ascendente Iesu in naviculam secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari ita ut navicula operiret fluctibus ipsius deo dormiebat. et accesserunt ad eum discipuli eius et suscitaverunt eum dicentes. Domine salva nos perimur. Et dicit eis. Quid timidi estis modice fidei. Tunc surgens impavit ventis et mari. et facta est subito tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt dicentes. Qualis est hic: qui venti et mare obediunt ei. **Matth. viij.** In hoc sacro evangelio tria precipua mysteria notabimus per sermone.

Primum dicitur periculosa maris commotio.

Secundum dicitur timorosa discipulorum turbatio.

Tertium dicitur miraculosa tempestatum sedatio.

Circa primum de periculo maris sacrum evangelium dicit. In illo tempore: ascendente Iesu etc. Sed quod tempore et ubi dominus Iesus fecit hoc quod legitur hic. Rursum secundum doctores. quod in mari galilee hoc fecit primo anno predicationis sue videlicet tricesimo primo anno etatis sue ultima die Julij postquam descendisset de monte et mundasset leprosum ac curasset palyticum servum centurionis et plures alios infirmos ut refert **Matth. ix.** Tunc videns turbas multas circum se: volens turbas declinare tumultum ascendit in naviculam et secuti sunt eum discipuli etc. Iuxta hoc dicitur evangelium alij questionibus occurrunt. Prima questio de navicula ascensionis. quare Christus dominus voluit in navicula transfratari mare cum discipulis et non in maiori navis. Navicula enim diminutivum est. et sic significat parvam navem. Ad hoc rursum dicitur secundum doctores. triplici ratione. Primo propter commedandum miraculum quod maius esse claret cum parva navicula in tanta magna tempestate non obruit. Secundo propter humilitatis exemplum et virtutem dominum cum. Nam contra superbiam hominum Christus ventis in omnibus humilia et parva elegit. sicut humile et generum matrem. parvam civitatem nazareth precepit. et bethleem parvam nativitatem. artum presepium in quo reclinaret. artum refectory presepium. lac et generum. artum radem crucem. artum sepulchrum etc. Item contra superbiam simul et avaritiam nunquam legitur ascendisse Christus navem mercatorum sed parvam naviculam. Unde Augustinus. Dicitur inquit mundi huius delectabilia precepit homo deus ut homines ea pretenenda et celestia desideranda monstraret. **B** Tertio huius Christus fecit propter designandum mysterium. Etenim quod parva navicula significari voluit quam cum discipulis intravit nisi hec parva in quibus debemus sequi eum ut discipuli. Primo scilicet penitentiam que est scabra tabula post naufragium scilicet originalis peccati: ut dicit Hieronymus. per quam in huius ma-

ri magno: hoc est in mundo duci possumus ad portum celestem. Nec penitentia tanquam navicula debet esse ardua: quod ut Christus dicit **Matth. vij.** Ardua est via que ducit in celum. Unde hec figurata est per arcam noe quam que intraverunt salvati sunt. et que non intraverunt perierunt: sic et in penitentia que non fuerint peribunt. et que in ea sunt salvabuntur. In huius tamen est differentia secundum quod ait **Liber. li. de laudibus pauli.** quod in arca noe quis quis intravit: talis exiit. lupus intravit: et lupus exiit. leo intravit: leo exiit. corvus intravit: corvus exiit. homo intravit: homo exiit. quod nec lupus arca abstulit rapacitatem. nec leoni superbia ferocitatem. nec corvus nigredinem. Sed area penitentiae vel navis mutat hominem de lupo rapacitatis in agnum mansuetudinis et de leone superbie in ovem humilitatis. de corvo nigredinis carnalitatis et peccati in albedinem innocentie. et de bove in angelum etc. Secundo per naviculam significare voluit Christus crucem quam ascendere voluit ac eius ecclesie fidei et imitatione ut dicit **Rabanus** qui mare huius seculi transendo pervenimus ad celum. Nisi enim navicula in principio et fine est ardua: in medio lata. Sic crux Christi superius erat tam stricta quam Christus in ea pedes non habebat ubi caput reclinaret. et inferius circa pedes Christi fuit tam stricta quam pedes ambobus Christi simul prefixi erant. sed in medio corpore Christi erat ita dilatata quod per extensionem corporis Christi omnia ossa poterant dinumerari iuxta quod prederat **Psalmus.** Forderunt manus meas et pedes meos. et dinu. omnia ossa mea. Hac etiam ecclesia discipulorum Christi imitatio per fides et amore in principio fuit valde stricta. quod per multas persecutiones martyrio fuit angustata. Et sicut in fine tempore persecutionis antichristi erit summe angustata: sed in medio tempore est per orbem totum magnis possessionibus dilatata. Et sic patet quod propter talia mysteria Christus ascendit naviculam. et secuti sunt eum (inquit) discipuli. quod nos debemus Christum sequi in penitentia et fide ac obedientia ecclesie. quod dicit **Augustinus.** de vita christiana. Christiani nomine frustra sortitur qui Christum minime imitatur. **O** huius christiane imitare Christi crucem in penitentia crucifigendo in te peccata. quod ut **Gregorius.** dicit. Quid potest quod si de deo iugimur. moribus autem disjugimur. **L**

Secunda questio de maris commotionis origine. utrum hec maris tempestas fuerit naturalis vel miraculose a deo exorta. Rursum dicitur Origenes. quod voluntate Christi fuit miraculose exorta. Hoc autem fecit Christus primo propter sue deitatis declarationem. quod ipse deus est qui educit vetos de thesauris suis. id est occultis. dicitur **Psalmus.** Et iterum dominus potestatem maris. motum autem fluctuum eius tu mitigas. Secundo hoc voluit Christus facere propter nostram instructionem ut doceamur quod qui vult peruenire ad penitentiam et sequi Christum sciat per certum quod commoveri permittit deus sibi tempestatem representationem et aduersitatem mundi ac pericula ut perbeat secundum illud **Eccl. ij.** scriptum. Fili accedes ad servitutem dei sta in iusticia et in timore et propara animam tuam ad representationem. quod dicitur per certo scias representationes occurrere tibi prope te. **T**ertia questio de periculo maris designatione. unde est quod per mare tempestuosum designant pericula

mundi et eius reparationu. Ad qd rñdes fm doc. q plurib rōib D Primo p̄ aiay piclira tione. qz aie piclirant in mūdo sicut naues i ma ri. imo piculosior est mūd⁹ aiaby q̄ sic mare na uib. Un̄ Bern. dicit. In mari marsilie de cētuz nauib vir vna peric. sed in mari hui⁹ mūdi de centū aiaby vir vna saluat. Periculū inq̄r pbat trāscūtiū raritas et pētiū multitud. hec Bēf.

Secdo p̄ beluay mōstruosam p̄ditōez. Naz in mari mirabilia mōstra sunt. Ut eim̄ dic̄ Hu go de flo. cā. aliqñ inuētus est ibi piscē vel belua p oia sic miles in eq̄. aliqñ belua pl̄imay lin guay et capitiū. Sic mūd⁹ iste plen⁹ ē mōstruo sis hoib. ita q̄ multi habēt oculos i pedib. qz sp̄ figit̄ totū p̄uitū in terrā p̄ affectū cordis: et habēt pedes i capite: qz sp̄ cogitāt terrā. f. aurū et h̄mōi. vt sunt auari. Alij habēt mltas linguas scz adulatōis: detractōis: mēdaciū. Alij habent gladios i labijs. vt maledici et vitupia loquētes. ps. Glad⁹ sub labijs cor. Alij autē habēt mltā capita vt vicioz sectatores. qz Aug. dic̄. q̄ pctōz tot demonioz seru⁹ ē q̄t vicioz. Tercio p̄ter comestione pisciū et deuoratoz. Nā i mari maio res pisces comedūt et deuorāt minores. sicut mū do potētes affligēdo deuorāt paupes. Amb. su p Lu. pisces sunt hoies q̄ hāc vitā q̄i natāt. Et nota q̄ sic dic̄ Tho. i postilla sup Job. Est i ma ri qdā piscis magn⁹ q̄ vocat̄ cetus q̄ qñ vult co medere i esturū apit os suū et emittit anbelitum odorifery. et pisces seq̄ntes hūc odorē absorbz: sic in h̄ mūdo maiores. s. potētes hoies emittūt an belitū odorifery. verbis p̄mittēdo diuitias dig nitates et h̄mōi q̄ multi seq̄ntes decipiūt et deuo rant a dyabolo. Itē aliq̄ etiā pisces dicūt eē i ma ri q̄ paruos pisces q̄s. f. belue insequūt vt come dāt defendūt. sed ip̄met tādē illos y medūt. Sic p̄ncipes multi y medūt p̄pos iobbagos spo liādo. ps. Qui deuorāt plebē meā sic eēcā panis

Quarto p̄ diuersitatē fortune et alteratōem qz mare nūq̄ ē oīno qerū s̄ sp̄ fluctuādo eleuat et dep̄mit sic hoies i mūdo. Hoc. Nūc ytinuum ludū ludim⁹. sūma infimis et infima sūmis mu tare habem⁹. hec ille. h̄ ē p̄spa aduerf. Nec suffi

E Circa scdm̄ p̄ncipale de discipu (ciāt loz turbatōne tria p̄cipua notant̄ in ip̄lo sacro euangeliō.
Primo q̄ x̄ps dñs dormierit.
Secundū q̄ discipuli eū suscitauerint
Tercū q̄ discipulos de timore redarguerit.
Et fm̄ h̄ tres q̄stioes occurrūt p̄tractāde. Pri ma q̄stio cur x̄ps voluit i nauī piculi tpe dormi re. Ad qd fm̄ doc. danf rōes. Prima vt se veruz corp⁹ hūanū sūp̄sisse oñderet q̄ p̄ mirac̄a p̄ fa cta et postea faciēda se veruz deū oñderat. et sic do ceret credere eū veruz deū et hominem veruz. Un̄ Drige. dicit. Est inq̄t res mirabil⁹ et stupēda. is q̄ nūq̄ dormit neqz dormitat. f. de⁹ dormire d̄r. Dormiebat qdē corp⁹ s̄ vigilabat deitate. demō

strās qz veruz hūanū portabat corp⁹ qd corrupti bile. i. passibile induerat. hec ille. Secda rō vt nos penitētes securos redderet. Numiz. Marci. iij. d̄r q̄ x̄ps erat i puppi nauis sup̄ ceruical dormi ens. vbi Theop. dic̄. Dormiebat sup̄ ceruical si qdē lignēū. hec ille. Un̄ p̄ h̄ lignū nauis signifi cat lignū cruc̄ in q̄ x̄ps dormiuit p̄ nob p̄ mortē penitētiā. et sic docuit q̄ si p̄niam agim⁹ p̄ pec cas secure dormiem⁹ i morte qz saluabimur. Nat. iij. P̄niam agite appropinq̄bit regnum celoꝝ. Sed omnib⁹ q̄ moriunt̄ extra penitētiāz ve illis qz dānabunt. f. Tercia rō fm̄ Ni larū vt afflicto hoib⁹ deū sepe q̄si dormire do ceret dū liberare nō festinaret. Nā x̄ps de⁹ aliq̄ bus sp̄ vigilat vt b̄tis in celo quoz sp̄ et in etnuz recordat̄ et ab oi aduersitate defendat. Itē aliq̄bz sp̄ dormit vt in inferno positis q̄s nūq̄ liberat. s̄ hoib⁹ in h̄ mūdo existentib⁹ aliqñ vigilat aliqñ dormit. Vigilat eū in afflictōe vt in piculis ad iuuat vt liberat. Sed dormire d̄r qñ illos tri bulari p̄mittit. Un̄ tūc d̄r hō eū discipul⁹ accede re et suscitare p̄tib. sic faciebat ps. dices. Exurge q̄re obdormis dñe. quare facie tuā auer. ob. tri. zc. Secda q̄stio quō discipuli suscitauerūt x̄pm dormiētē. Rñdz Drige. dices sic. Tāto metu in q̄t discipuli fuerāt p̄territi et pene aio alienati vt irruerūt i iesum et nō modeste ac lenit⁹ s̄ turbulē ter suscitārūt eū di. Dñe salua nos p̄m⁹. O vera ces discipuli saluatorē vobiscū habet⁹ et d̄ picu lo timetis. vita vobiscū est et de morte solli cū estis. S̄ rñdeat. paruuli sum⁹ et adhuc infir mi. ideo timem⁹. Nec oia Drige. Sed tñ aduer tere debem⁹ q̄ discipuli turbati vebemētē i ta li piculo nihilomin⁹ ad x̄pm recurrere voluerūt et eū recognouerūt dñm et saluatorē dicētes. Do mine salua nos zc. Sic et nos vebemētē afflicti aliq̄ passiōe et turbati ad x̄pm solū nō ad incāta tores et diuios recurrām⁹. psal. Ad dñm cum tribularer̄ cla. et erau. me. S̄z heu mlti x̄riū faci unt Tercia q̄stio q̄re x̄ps discipulos de tali ti more in piculo mort⁹ redarguit di. Quid timi di estis modice fidei. cū timere i piclo mortis sit naturale: et p̄ seq̄ns nō est pctm̄. iuxta illd̄ phi losophi i ethic⁹. q̄ naturalib⁹ passiōib⁹ nec me remur nec demeremur. Rñdz Amb. sup̄ Lu. d̄r. Bū arguunt̄ q̄ p̄sente x̄po timebāt eū vtqz ibi aderat q̄ p̄ire nō poterat. Itē Lbryf. sup̄ Math. dicit q̄ arguēdi erāt qz nō decentē de x̄po opinio nē habebāt. qd̄ h̄ signo videt̄ qz excitauerūt eum et sic putabāt q̄ excitatus poterat mare icrepa re nōdū autē dormiēs. hec fm̄ Lbryf. Un̄ timor naturalis nō redarguit i eis s̄ modicitas fidei. ideo ait eis. Quid timidi estis modice fidei. Ori ge. q. d. inquit. Si potētē me sup̄ terrā cogno uistis quare nō credit⁹ q̄ in mari potēs sim. Et si mors irrueret nōne debuist⁹ eā cōstantissime sustinere. Qui modicuz credit arguet. qui nihil credit eōdem nabit. hec Drige. D ergo chariss⁹

Domínica tertia post octavas epypha.

mi discamus xpm firmiter credere vt p. euz eter-
naliter saluemur.

S Circa tertiū de miraculosa tēpestatis se-
datōe dicit euāgelii. Tunc surgens xps impa-
uit ventis z mari. z facta est subito trāquillitas
magna. Scdm Lhryf. z doctores tria sūt siml
facta tūc miracula. Primū q ad xpi verbū ma-
gnus vent⁹ omīno siluit. Secūdū q maris tē-
pestas pfecti soluta extitit. Tertiū q mare adeo
quiescatū subito fuit q nullū vestigiū turbatōis
remāsit. qd quidē extraneū erat. Inq̄t idē Lhry-
f. solto. Lū em naturaliter fluctuatio terminat̄ sic
q vsqz ad multū tps aque pcutiunt. Nā z oi tē-
pore mare in se est fluctuosus aliq̄ modo. sed hic
simul omīa soluebant̄. z facta est oimoda tran-
quillitas. Nec fm Lhryf. Ideo dicit euāgelii q
facta est tranquillitas nō simpliciter s; magna ad-
dit̄ ita q homines mirati sunt eo q nūqz tantaz
in mari trāquillitatē viderāt. z dicebāt nō quidē
interrogatiue: sed assertiue fm Orig⁹. loquentes
sic. Qualis est hic. i. qz fortis: qz magnus q iubet
omī creature z obediūt ei. soli hoies cū demonis
bus resistūt. z ideo in iudicio dānabunt̄. Nec s; z
Orig⁹. Et istis dicitis sicut dicit Simō de Cassia
arguitur merito creature rōnales q inobediē-
tes sunt deo. Nā si mirati sūt homines q venti et
mare obediūt. tamē hoc plus debēt ipsi hoies
mirari q eū oia obediūt xpo solus hō in mun-
do nō obedit z diabolo ad suā dānationē perpe-
tuā z iustissimā. **Q**uestio ḡ occurrit vñ
de vel qbus et modis pbari pōt q homines nō
obedire dei pceptis sic inter alia miracula sup-
mirabilis prauitatis z demētie. Ad qd rīdetur
q plura pcurrūt mirabilia in homis inobediē-
tia que hec cōp: obāt. Primū mirabile in pside-
rādo amorē. qz vt dicit Ambro. naturaliter im-
pssum est homi amare se amantē. Et qz deus p
omībus alijs creaturis amat hoiem. diabolus
autē odit hominē z pdere vult ac mactare Job. x.
fur. i. diabolus furas aias nō venit nisi vt ma-
ctet z pdat. Mirū ḡ est q tu peccator nō amas
deū obediēdo sibi q te sup omīa amat. sed amas
diabolū q te occidit z pdit. Secūdū mirabile
in pside rādo bonitatē. Nam omīa bonuz appe-
tūt z malū refugiūt naturaliter. j. ethico p. et. vj.
topico z. Unūquo d; qz quātū habet de bonitate
tantū habet de eligibilitate. sed de⁹ est summuz
bonū vt dicit Anf. diabolus autē indicibilē ma-
lus. similiter peccatū est summū malū. Miruz
ḡ est q spzeto sūmo bono deo adheres diabolo
z peccato. Tertiū mirabile in pside rādo xpi
crucē. Nā hoc naturale est etiaz brutis aialibus
q diligūt liberari a mortis faucibus z obediūt su-
is liberatoribus. Exemplū. Leo que a sentibus lesū
beatus Hieronym⁹ curauit. tandē illi deseruē
do obediuit. Jē elephas (vt Solinus dicit) do-
mesticatus semp obedit liberātī se: vt de hoc ha-
bet in sermone ferie tertiē post pascha sub lra N.

latius. Item oues obediūt pastori liberātī a hu-
pis zē. Sequit̄ ḡ q multo fortis⁹ debet hō obedi-
re liberatori suo. i. xpo. qui sua cruce z morte re-
demit a diabolo. Sed heu heu hoc miruz est q
homo peccator nedū xpo obedit: sed insup dia-
bolo se tradit a quo liberat⁹ est p xpm in passio-
ne. Et p̄terea xpm saluatorē quātū in se est cruci-
figit diabolo obediēdo. Heb. vj. Rursū crucifi-
gēs xpm in se. zē. **Q**uartū mirabile in cō-
siderando donarij exolutionē. Nā qualia dona-
ria p̄soluit deus suis seruis sibi obedientibus. vt
qz celestē beatitudinē p̄petuā vbi habent̄ oia bo-
na. Sed qualia donaria tribuit diabolus sibi
obedientibus nisi que habet. s. mortē eternā z ifer-
ni supplicia. iuxta illud Roma. vj. Stipendia
peccati mors. Mirū ḡ est q homo pctōr magis
vult seruire obediēdo diabolo p supplicijs qz
deo p eterna beatitudine. Quintū mirabile i
cōsiderando electiōis p̄secutōe. Nam omīs or-
dinate eligens debet seipm alijs rebus mūdi et
etiā salutē suam p̄ alioz hominū salutē pelige-
re. iuxta illud Aug⁹. Ordinata charitas a sapio
incipit. Sed ecce hoc miruz est q adeo inualuit
humana cecitas (vt inq̄t Aug⁹) q se; euz homo
omīa alia velit habere bona z nihil habere ma-
lū. nō malū seruū. nō tunicā. nō pecuniā malaz.
nō domū. deniqz nec caligā malā: z tamē vult se
ipm z suā aīam esse malā. O certe mirū velle q
seipm possideat diabolo p peccatū. sua autē vili-
ora p se habeat vel mūdus rapiat. Sextū mi-
rabile in pside rādo finali beatitudine. qz cum
omēs homines naturaliter beatitudine appetāt
vt dicit Aug⁹. xij. de trini. tanqz finē suū vltimū
ad quez creati sunt. Mirū ḡ est q tu pctōr ad illū
lā nō tēdis sine qua p̄petuo male stabis. Sep-
timū in pside rādo gehenne ignez. Mirū est q
tu pctōr stare vis in ardoribz sempiternis z nō
accumulare vsqz ad mortē peccādo ignez infer-
nalē. Sicut legit in vita spa. ostensū fore bō Ar-
senio quendā in visioe quasi ethiopē vidisse qui
colligabat fascem lignoz vt in dorso portaret. z
cū leuare nō posset plura ligna sup addebat. Di-
ctūqz est Arsenio q sic faciūt mūdi pctōres q cū
tot peccata haberēt q ignē eis debitū nō suffice-
rēt tolerare: nihilominus quoridie plura sup ad-
dūt. Ne ḡ z ve pctōrid⁹ nisi penituerint aī mortē
rē. melius illis fuisset si nati nō fuissent: vt de iu-
da dicit ipse xps. O ergo charissime age peniten-
tiā. Rogem⁹ ḡ xpm zē.

De eadē dñica Sermo secūdus scz de tēptati-
onū piculis euidentis.

Surgens iesus i

perauit ventis z mari. z facta est sub-
ito trāquillitas magna Marti. viij. z
in euāgelio hodierno. R Sicut Grego. dī-
cit. Besta in sacra scriptura significat sepissime

nobis aliqua faciēda. Et Bern. Omnia inquit q̄ de saluatore legimus sunt aniaz medicamina. Ideoq; dñs ielus cū legi in hoc euāgelio q̄ ascendit in nauiculā cū discipulis z factus est motus magn⁹ in mari significare voluit q̄ fideles in nauī penitētie in hoc seculo tāq̄ in mari tēpe/ stuoso habituri sūt magnos motus tēpationū z diuersoz piculorū. Uñ dicit Innocēti⁹. Scio neminē in hac pegrinatōe uiuere posse sine tem/ pratiōe: imo vt Greg. ait sup̄ Ezech. Pleriq; q̄n to quidā sūt maiores in gratia: tāto maior sup̄ eos p̄mittit tēpationē. Proinde facere debemus nos p̄ omnia eo modo q̄ fecerūt xpi discipuli in b̄ maris piculo q̄ ex tali tēpestate p̄tinerūt. et t̄i/ mētes xpm de p̄cari sunt dicētes. Dñe salua nos p̄imus. Ita z nos timeam⁹ picula z ad christū exorādū accedam⁹ vt p̄ eū saluemur z ne induca/ mur in tēpationē. Et tūc surgēs xps ad liberā/ dū impabit vētis tēpationū z mari p̄secutionū mundialiū. z sic erit nobis in aīa trāquillitas si cut sonār verba hui⁹ euāgelij. Ita q; de tēpationi/ bus piculosis in hoc sermōe a genēs tria myste/ ria declarabim⁹ q̄ eliciunt̄ ex euāgelio.

Primū de tēpationū differētia z notia. Scdm̄ de piculoz custodia vel cautela. Tertū de pace mentū trāquila z tutela. Circa p̄mū de differētia tēpationū qd̄ notat̄ in euāgelio in eo qd̄ dicit̄ qm̄ xpus existēs cū discipu/ lis in nauī pene a fluctib; multis operiebant̄. z infra. Surgēs impauit ventis quasi plurib; di/ cit̄: nō vento. Notandū q̄ tēpationū differen/ tia et pluralitas p̄ vētōs designat̄ cōueniēt plu/ ribus rationib;.

Primo rōne multiplicatatis. Secūdo rōne piculositatis. Tertio rōne sedulitatis. Prima rō multiplicatatis. qz vētus sunt multi/ plices z multos fluctus in mari z citant. Ut em̄ tradit̄ phi aliq̄ vētū oriūt̄ z flāt ab oriēte. aliq̄ ab occidēte. aliq̄ a meridie. aliq̄ ab aq̄lone. z mlti aliq̄ a loc̄ intermedijs istozū. Insup̄ vēt⁹ turbinis q̄ scz in cāpo tollit̄ inuoluēdo paleas z puluerez z alia quedā: vt dicit̄ Latholicon. fm̄ sententiaz Bresto. li. metherozū z p̄p̄ateticoz cōiter tradit̄ descēdere de nube z quieto etiā tpe. z ideo signat̄ tonitrua post futura post paucos dies. z si forte est turbo forte nō p̄cedit tonitrua nisi vna hora vel duab;. Nec in Latholicon. Sic spūaliter tē/ pratiōes z earū picula sūt multiplicēs z plima. Uñ. xvj. q. ij. c. Uisus. Jobānes papa dicit̄. Nemo ambigat versutū hostē habere mille nocēdi mo/ dos. Itē Jobānes Berson li. iij. de interna cōuer/ satione dicit̄. Nūq; secur⁹ es in hac vita. quoad vi/ xeris inter hostes versaris: a dextris z a sinistris impugnaris. Si q̄ nō vteris scuto paciētie non/ eris diu sine vulnere. Nā Job. vij. scribit̄. Mili/ tia est vita hoīs sup̄ terrā. L Deniq; sicut di/ cū est q̄ etiā quieto tpe a vētis vt in estate aliq̄

vētus turbinis de nube descēdit: designans toni/ trua futura. Sic spūaliter hō qnq; tēpata quā/ do etiā se quietū putaret. Uñ dicit be. Hierony. Tūc maxime impugnaris qn̄ te impugnarī ne/ scis. Itē Berson vbi supra li. j. c. iij. dicit. Una tē/ pratiōe recedēte scito aliā z forte grauiorē sup̄/ nire: z semp̄ aliqd̄ ad patiendū habebimus. Et infra. Quidā a magnis tēpationib; quieti sunt qz a deo custodiunt̄ z in p̄uis quotidianis sepe vincunt vt hūiliari nūq; de seip̄s in magnis cō/ fidat̄. Exemplū de quodā heremita narrat̄ q̄ di/ cit̄. Dñe de⁹ custodi me t̄m̄ a minorib; z q̄tidia/ nis peccatis. a maiorib; bene me ego ipse custo/ diā. z cecidit in maiora p̄pter p̄sumptionē. Pa/ ter q̄ q̄ multe sūt tēpationes sicut vētī innūerabi/ les. Secūda rō piculositatis. qz venti in mari li/ cet qn̄ sūt p̄sp̄ri valde viles sint ad celerē p̄trā/ scundū ad optata litora: tñ quādo sunt cōtrarij valde sūt piculosi. qz faciūt sepissime naufragiū aut inducūt ad alia picula: ita qz si vnū piculūz euadit: sepe aliter incurrit. iuxta illud poetici⁹. Decidit in scilla cupiēs vitare caribdim. Scdm̄ Papiā scille sūt saxa latētia in mari. Sed carib/ dis mare est v̄nginosū gurgitib; occultis absoz/ bēs naues. z sic patet. Spūaliter. quis tēpationū vētī qn̄ hō in eis bñ p̄sp̄at victoriā acq̄rendo sint viles plurimū. Valēt em̄ vt hō a vicijs pur/ get. z vt merita acq̄rant ac p̄mia celestia. z vt hō in v̄tute p̄bet ac hūiliat̄ z de⁹ glorificet. z ad alia plura p̄pter q̄ de⁹ p̄mittit hoīs tēpari etiā picu/ losis tēpationib;: tñ qn̄ in vētis tēpationū p̄tra/ r̄ijs hō naufragiū fidei patit̄ aut pcti moralis: qd̄ sep̄ accidit. hoc ē valde piculosū. Ideo ora/ mus in dñica orōne. Et ne nos inducas in tem/ prationē: sed libera nos a malo. Deniq; sicut in vētis accidit in mari vt dicit̄ est q̄ incidit in scil/ lā q̄ cupit vitare caribdim vel ecouerſo. sic fit qz sepe hō vnā tēpationē cupiēs vitare: aliā incidit Sicut patet de hereticis q̄ vitāt mēdaciū z inci/ dūt in heresim tenētes qz q̄dlibet mendaciū etiā tocosū sit mortale pctm̄. Itē aliq̄ sūt q̄ vitādo gu/ lā incidūt in imoderatā abstīnētiā vt infatuent̄. Aliq̄ vitāt luxuriā: s; incidūt in irā vel sup̄biam. Aliq̄ ecouerſo. Aliq̄ libētē ieiunāt: s; furari nō p̄/ cauēt. Aliq̄ nō furant̄: s; nil ieiunāt. Aliq̄ dicūt se obedire euāgelio: z tñ rapiūt bona ecclie z hmōi Sic q̄ in oib; laqueoz picula sūt posita hoīb; in comedēdo. in dormiēdo. in bonis opib; z mal. z sic sp̄ vētū habem⁹. Exēplū legim⁹ qz sanct⁹ an/ toni⁹ vidit totū mūdū laqueis plenū: z ait. Dñe q̄s poterit hos oēs laqueos euadere. Rūdit do/ min⁹. Nūllitas. s. vere penitētie. sicut videm⁹ qz ceru⁹ z hmōi vel etiā piscis cū p̄ rete caperet aliq̄ qn̄ sub⁹ rete se ponēs euadit. Tertia rō sedu/ litatis. Sedule em̄. i. assidue frequēter z studiose se debēt a nauis vētī in mari obseruari p̄ debi/ to gubernaculo nauis adhibēdo z piculo caue/ do. Sic z in tēpationib; fieri debet. qz vt Joban

Dominica tertia post octavas epypha.

nes Berlon vbi sup̄ dicit. sicut navis sine gubernaculo debito hinc inde a fluctibus ventis impellitur. ita homo remissus varie temptatur. Proinde sic navis sedulo est in providendo ut sibi ventus sit prosperus vel contrarius sic debet homo quilibet sibi providere defensionem suam temptationum an sine peccato. **¶** **Q**uestio occurrit quales temptationes debeat homo agere sibi esse periculosas et quales per ipsas ad salutem et quibus signis homo temptationes possit agere. Ad hoc notandum secundum scripturas et doctorum dicta recolligendo quod temptationes sunt in diversis multiplici quod precipue reduci possunt ad quatuor. **¶** **P**rimo quod sunt temptationes a deo quod solet electos temptare ad virtutem illorum ut purgentur vel merita acquirant vel humilitatem et per hoc ac in exemplum alij denotant. et sic de glorificatione et sic super tactum est. **¶** **E**xemplum de Abraham. **¶** **J**ob. **¶** **T**hobia et de martyribus ac multis alijs. de quibus Sapientia. **¶** **S**cribitur. **¶** **D**e temptatione eos et iuicium illos dignos se. **¶** **R**ati in fornace aurum. **¶** **P**robauit illos. **¶** **H**omo temptationem non timenda sed cum gratia actione amplectenda quod bonorum est et electio signum flagellari per peccatis. et sic tribulationibus et temptationibus exponi. **¶** **D**eb. xij. **¶** **F**lagellat deus omnes filios quos recipit. et **¶** **J**aco. i. **¶** **D**e temptatione malorum est **¶** **L**etra. **¶** **S**ed bonorum hominum. **¶** **V**nde sequitur **¶** **I**psa enim neminem temptat. sed inducens eum ad peccatum. **¶** **D**ec **¶** **L**etra. **¶** **N**on est quod sciret claret quod si gratia quod agere valeat quod tribulatio aliquod pura infirmitas et homo vel quod quod temptationem permissa sic specialiter a deo vel alio de. **¶** **D**icendum est cum **¶** **B**re. xij. **¶** **M**ora. **¶** **V**bi ait quod cum deus in vita hac peccat si peccatores correctio sequitur disciplinam patris est non ira iudicis sed amor corrigens. **¶** **N**am et **¶** **g**lo. sup. xij. **¶** **P**uer. **¶** **I**n originali dicitur sic. **¶** **A**d hoc corripit deus ut emendet. **¶** **Q**ui autem inquit et impatientes murmurant de rebus alicuius modum ducunt ad peccatum. **¶** **D**ec **¶** **i**bi. **¶** **E**xemplum de pharaone quod perierit. et de **¶** **N**abuchodonosor emendato. **¶** **E**t tu homo quod corripit infirmitate vel alia temptatione emendari stude a peccatis. et sic cogit scire a deo temptari. alioquin time a diabolo esse tuam indurationem deo permittere. **¶** **S**ecundo quod sunt temptationes a mundo quod temptat quod per persecutiones. quod quod per spirituales. **¶** **E**t ista etiam non est bonis periculosa nec timenda. quoniam nullum est in ea peccatum dum non consentitur. **¶** **B**ug. **¶** **P**ersecutio vel temptatio cui non consentitur non est peccatum sed materia exercere virtutis. **¶** **T**ercio quod sunt temptationes a diabolo et de hoc dicit **¶** **J**sid. **¶** **D**ebilis est hostis antiquus non potest vincere nisi volente. **¶** **I**tem **¶** **A**mbr. **¶** **S**up. **¶** **L**u. **¶** **I**ij. **¶** **D**icit. **¶** **N**emini nocere diabolus potest nisi ipse se vinci permiserit. **¶** **V**nde nec homo se se periculose. **¶** **Q**uarto quod sunt a carne in corpore. **¶** **P**ro. **¶** **E**t quod homo sunt viciose quod in primo motu si non resistit veniale saltem peccatum est. et si deliberate in delectationem vel consensu deducit mortale est. **¶** **V**nde scire periculosa est et cavenda homo temptationem. **¶** **Q**uinto quod sunt temptationes in spiritu ut sunt temptationes in fide vel blasphemice cogitationes aut despectio. et huiusmodi sunt per ceteros periculosiores precipue rudibus et infirmis. **¶** **I**deo bonum est scire fidelibus quales tales orationes et persequuntur ut sciant cavere homo temptationem periculosa illi quod periculis. **¶** **N**otandum est

secundum doc. precipue Bonau. in libello de effectu religionis quod homo periculose temptationes oriuntur sepe crederentur et quant ex defectibus spiritualibus quod quod licet presertim accidat in aliquo ex naturali infirmitate cerebri. **¶** **P**er melancolicam scilicet passionem. de qua curat adhibere est medicorum. **¶** **S**ed permittere viris iustis homo accidit. sic quod **¶** **P**rimo defectus accidit eis in solationis spiritualis et devotio substractio. **¶** **B**it **¶** **B**ug. **¶** **L**i. **¶** **D**e viduis. **¶** **D**evotio facit transgredi fortitudinem nature. ita quod omnia suffert per dulcedinem spiritualis solationis. **¶** **S**ed hac substracta omnia erunt insipida et quasi inermis homo exponit impugnationi. **¶** **S**ecundo defectus erinde sequitur boni credentio. **¶** **B**er. **¶** **E**raruit cor meum factum est sicut terra sine aqua. non copugor ad lachrymas. **¶** **L**egere non libet orare non delectat. **¶** **D**itantes solitas non inuenio. **¶** **A**d opus manus perger. **¶** **A**d vigilias somnolentus. **¶** **A**d iram preceptum sum. **¶** **T**ercio erinde sequitur mala cogitatio et fantasia rursus incurio. **¶** **A**deo quod vniu. **¶** **P**er non vir per orare talis homo quod ingerat se per fantasie in christum et factos vel factas. **¶** **E**t quanto tempus est sanctus vel quod concitare aut misere deberet ac ad devotio se disponere minus de uocis sunt. **¶** **Q**uartus defectus ex peccatis sequitur mentis perturbatio: **¶** **A**deo quod dicat talis. **¶** **E**st ne deus mecum forsitan reprobat sum. **¶** **N**ec placet oratio mea deo et homo. **¶** **A**lii etiam putant ex homo fantasie se obsessos a demone sed non est verum. **¶** **Q**uintus defectus ex dictis furtive subtrahit. **¶** **D**espectio temptationem hesitatio quod fidei blasphemie spiritus et homo. **¶** **S**ed electi non debent ex hijs moueri quod ad purgationem peccatorum sunt ex misericordia dei permissa. **¶** **N**am et magnos sanctos legitur talia passos: **¶** **V**t per de sancto Francisco in sua legenda quod orationes tales temptationes a se fugauit. **¶** **I**tem de sancto Eusebio: **¶** **E**t sic **¶** **L**irca secundum de cauendis vel **¶** **C**auendis. **¶** **C**ustodiendis periculis. **¶** **N**otandum quod precipua sunt se pericula in predictis temptationibus sollicite cauenda. **¶** **P**rimum est impatienter sufferre. **¶** **N**am quod temptationes non vult patienter sufferre sed murmurat in deum cur permittit hoc super eum et homo dicitur do talis animam suam in perditionem ponit. **¶** **I**deo **¶** **L**uce. **¶** **X**ij. **¶** **X**ps dicit. **¶** **I**n patientia vestra possidebit animas vestras. **¶** **U**nde debet homo in talibus esse patienter cogitans illud **¶** **B**ugust. **¶** **I**n enchirid. **¶** **D**eus sume bonus nullum permittit malum quod inde elicere velit bonum. **¶** **L**ogitet etiam quod velit nolit oportet sustinere quod diu deus vult. **¶** **N**ec potest impatiencia euadere. **¶** **U**n talis facit sicut iuuenis equum ad currum trahendum ligat quod primo currit recalcitrando et cum impetu puras se per hoc euadere posse. **¶** **S**ed postquam fatigatus fuerit videns quod aliter esse non potest sed trahere currum oportet tunc passim et quodete vadit. **¶** **S**ic et illis. **¶** **M**elius est vult patienter dei flagellum sustinere ant et sic purgantur et sanantur. **¶** **B**ug. **¶** **I**ntellige deus esse medicum. **¶** **T**ribulationes non esse medicamentum. **¶** **S**cit medicus non autem egrotus quod dare debeat egrotis. **¶** **S**ed periculosa cauendum est status sui certitudine velle scire. **¶** **A**n sunt sine peccato mortali

vel nō. Quidē nullus pōt certitudinaliter sci
re nisi ex speciali dei reuelatōe. Eccl̄s. ix. Nescit hō
vix amare an odio dign⁹ sit. Sufficere ḡ debet
homī examen pprie p̄sciētie. z sic se nō esse cōsciuz
peccati mortalis. Nā deus vult vniūquēq; n̄m
incertū esse vt hūiliem⁹ nos z semp in timore dī
sim⁹. Si em̄ hō certus esset de hoc q; in ḡra est z
p̄destinatus posset se extollere z ex elatiōe graui
us cadere. Hinc Eccl̄s. xxiij. Si nō in timore dei
tenueris te instāter: cito subuertet domus tua.

Tertiu piculū cauendū est tristitia indiscreta
sumere nec p̄solationē velle habere de dei boni
tate: cū tñ hō in hoc haberet poti⁹ spei p̄solatio
nē q; flagellat a deo p̄ tēptatōes hmōi. q; ip̄e ait
Bp̄oc. iij. Ego q̄s amo arguo z castigo. Talis
q̄ppe tristitia est valde nociua. q; facit p̄plexita
te querulose p̄sciētie z desperare vel dubitare de
dei misericordia vel futura salute. Q Sed
di. Quid ḡ faciat talis qui totaliter ē tristitia ab
sorp̄us p̄ magnitudine z multitudine peccato
rū suoz. R̄ndet q; debet pōderare tria. Primo
imēnitatē diuine bonitatis z misericordie ac pi
etatis. qua multo magis q; alq; mater filiū p̄e
dilectū de igne veller celeriter eripe vult de oēs
penitētes saluare. Etiaz si talis p̄cōz p̄ se fecisset
om̄ia p̄cā q; facta sūt in mūdo a p̄ncipio taz ab
hoibus q; ab om̄ib; demonib;. Bern. Sic gut
ta aquere respectu maris: sic om̄is malicia mūdi
ad dei misericordiā comparata. z incomparabiliter
plus. Secūdo debet talis pōderare passionē
xp̄i. cuius minima gutta sanguinis suffecisset p̄
redēptiōe totius mūdi z remissioe oīm peccato
rū tā hoim q; demonū si penitere possent. vt dic
ibidē Bern. in li. de cōsciētia. Tertio debet talis
p̄sare vtutē penitētie qua de⁹ p̄m̄iū veniā d̄ oi
bus p̄cis p̄teritis. Ps. Cor p̄ritū z hūilitatū
zē. Itē Ezech. xviij. Quacūq; hora ingemuerit
hō nō remis. om̄. iniq; eius. Itē xp̄s Matth. iij.
Penitētiā agite app̄z. zē. Facilius deus celū z
terrā p̄deret om̄ino q; talia p̄missa nō impleret

Quartū piculū cauendū est exproz informā
tionē respuere z nō accipere. Nā hoc est signū men
tis elate. z p̄sequēs p̄clitatiois. Nāz a supbia
initius sumpsit om̄is p̄ditio Tob. iij. Un talis
debet prudētes p̄fessores p̄sulere. z ad eoz consi
liū scrupulos deponere: vt docz Lācellarius in
tractatu de regulis moralib;. Dicit etiā in vital
patrū q; nil sic allidit vtutē demonū sicut cōfes
sio cogitationū. Quintū est cogitationū scrū
pulos timorosos in cōsciētia formare. Hoc em̄
erronee p̄sciētie piculū est q; incidentes fantasi
as cogitationū immūday. indeliberate z cōtrā
rōnis p̄sensū timer scrupulose peccatū eē mortā
le q̄si blasphemauerit deū vel sanctos. talia d̄ il
lis in cogitatioe patiēdo. R Sed tales sci
re debēt q; etiā si q̄s haberet tot occurrētes cogi
tationes p̄tra fidē quot sūt arene maris que z taz
male essent q; etiāz vix cor imaginari posset siue

de deo vel de xp̄o z beata maria aut alijs sanctis
etiā si hō eas haberet p̄ longū tps: puta p̄. xl. vel
lx. aut centū annos z vltra. dū tñ in ratōne relu
ctaret z nō staret sup illas cogitatioēs volunta
rie ex animo deliberato. nec placēt sibi tales cogi
tatioēs s; displicēt nō esset pctm̄ mortale. Un p
regula cōi est qd̄ Grego. dic̄ dif. vj. Testamentū
§. Sed pensandū. sic. Cū malign⁹ sp̄s peccat
rū suggerit in mentes si nulla peccati delectatio
sez volūtaria sequat peccatū nō est. Idē. Nō ē co
gitatio taz immūda que mentē polluat si rō nō
cōsentiat. Dec Grego. Sed aliq; dicūt q; fit subit
o vt vulnerent tali cogitatioe q̄si sagitta cū alijs
qua cōplacētia surrepta ex ip̄rouiso. Talib; res
spondendū est. q; nō est ibi p̄sensus deliberatus
q̄n rō hois puenit cū talib; sagittis cogitationū
p̄ surreptionēz aīq; ip̄a rō rite sc̄pam aduertit.
cū aut aduertit cū deliberatioe tunc a p̄mo pōt
acceptare vel respuere. Un Bern. Potest inimi
cus excitare tēptatiois motū. sed in te inq̄t ē siue
lis dare p̄sensū. Et hec tenent cōiter fm̄ theolo
gos. Itē si nō potes cordeten⁹ credere fidē nō est
timendū. q; Lācellari⁹ parisiē. dicit. q; aliquā
do plus meritoriuū est velle credere q; cordeten⁹
credere. z ita de⁹ nos iudicat fm̄ rōnis superioris
volūtate. Itē p̄trea aliq; sūt q; in hoc formāt sibi
p̄sciētiā scrupulosaz. q̄m talia cogitauerunt q̄
lia nec p̄fiteri audēt. z sic apparet eis q; nūq; rez
cte p̄fiteant. Talib; r̄ndet q; de talib; cogitatio
bus blasphemiciis quas inuitis nobis z p̄trani
tenab; portio sensualitatis inferior aduehit in
volubilitate imaginationū z fantasiaz p̄ter des
liberati p̄sensū rōnis nō est curanduz. q; nō est
pctm̄ sic habuisse in cogitatioe. z p̄sequens nec
p̄fite de sunt nisi in generali quis eas in p̄fessioe
apiat. p̄ p̄silio vel doctrina accipiēda vel p̄ sedā
do scrupulo. Sextū piculū cauendū est opa
bona p̄pter talū tēptationū infestationē obmic
tere. q; sic diabol⁹ magis ad infestandū puocat
qui vt Grego. dicit: tēptare nō desistit vt saltez te
dio vincat. Septimū est ratiocinādo z cōtra
disputādo velle resistere. Quia sic magis accen
dit rabies talis tēptatiois. Un fm̄ Lācellariū
hmōi tēptatioēs melius vincere z cōpscere nō
pōt hō q; p̄ tēptatū nō curādo eas tāq; latrat⁹
canū: vt dicitū fuit sermōe. xij. P̄ latius. Proin
de mel⁹ ē tñ o hō vt ab hmōi tēptatioib; auer
tas mentē nil curādo de eis tanq; de sursurrio di
aboli. z poti⁹ cogita de alijs: puta de celesti gau
dio vel penis inferni aut potissime de passione
xp̄i. Nā exemplū narrat de quodā q; ita tristis p̄
hmōi tēptatioibus erat q; tēdebat legere orare z
alia bona agere. Et ecce quadā vice apparuit sī
bi xp̄s di. Quid tristis: surge z plāge passionē
meā z liberaberis. Ita fecit z liberatus est. Dec
in sermone Thesau. Un z in euāgelio hoc dicit
q; discipuli ad iesum accesserūt dep̄cates z libe
rati sunt.

Domínica tertia post octauas epypha.

S Circa tertium de tranquillitate mentis. Et quod dicitur in euangelio. quod post pericula maris impante iesu facta est tranquillitas magna: inquirendum est. quomodo vel ex quibus causis in anima tranquillitas secunda post repositam reprobationem. Ad quod notandum recolligendo ex scriptis doctorum quod precipue ex quibus. Primo ex interiori uenientia. scilicet interiora nostra in bonum uenienter sunt ordinata: ita quod ratio subiecta est deo. uoluntas uult ea que dei sunt. et spiritus dominus carni. et caro non rebellat: sed obedit spiritui. Unde super illud Matthei. v. Beati pacifici quoniam filij dei uocati. etc. glo. dicit. Pacifici sunt quod omnes motus animi componuntur et rationi subiunguntur. et sic ratione deo. tales securi sunt ut filij dei. Secundo ex pura conscientia. Berni. li. de conscientia. Nil melius: nil iocundius: nil securius bona conscientia. Pungat corpus: trahat mundus: terreat diabolus: uel etiam ipsa mors: illa spiritus securi cura est. Nec ille. Tertio ex sollicita uigilantia scilicet circa se in cauendis et agendis. Unde Christus ait Matthei. xvi. Uigilate et orate ne intretis in temptationem. Sicut enim nauis in mari facile periclitatur si negligenter circa eius gubernationem uideatur: sic homo debet circa salutem semper esse uigilans et attentus uita sua. **T** Sed nota quod nauis in maribus uel aquarum periculis ne perat quatuor modis adhibentur. et sic saluatur. Primo aqua subintrans eicitur. sic peccata per confessionem eici debent crebro. Secundo ruptura obstruitur. sic sensus debet obstrui quod mors intrat per eas tanquam per foramina quedam secundum Berni. Tertio exoneratur. sic mundana debent reuerti. quia laquei sunt diaboli ut dicitur. j. Timothei. vi. Quarto nauem bene gubernando uindam superat. sic bono regimine uite debet homo in iusticia perseuerare. et sic saluatur. Quarto autem tranquillitas causatur ex uirtutibus et operibus opulencia uel abundantia. quod ex uirtutibus opibus tanquam ex diuitiis sufficerent. prout dicitur dormi sue anima quietatur in deo et securatur. quod Christus rediditurus est unicuique secundum opera sua Matthei. xvi.

Quinto ex magnitudine spei et fiducia in diuina mentia qua sperat premia eterna per reprobationem uictoria. Unde Proverbia. x. Expectatio iustorum leticia. spes autem impiorum peribit. Et Jacobi. j. Beatus uir qui suffert reprobationem. quoniam cum peratus fuit. accipit coronam uite quam reprobus non habet. **U** Talis fuit magnus monachus Anastasius. qui legitur habuisse xl. annis ad reprobationem centum demones quibus resistendo meruit ut subicerentur sibi ad obedientiam. et sic ad ipsius preceptum centum monachis fecerunt ce nobili cum omnibus officinis. aquas etiam a longe uel tra motes per aqueductus subterraneos eis deus adducebant. Item legitur etiam in uita sua. quod quidam senex discipulo iniurauerat ne sine licentia et benedictione accepta ab ipso recederet ad dormitum. quadam uice ille frater cum sic obediens precepto uigilasset septies reprobatur a diabolo ut dormitum iret. quod senex ille iam obdormiuerat. sed ipse frater reprobationem non acquieuit. Ecce autem senex uidit in excessu mentis se pre coronam perparat discipulo suo illi. et sic inter

rogauit illum quod fecisset. et illo respondente quod septies reprobatus fuisset sed restitisset. Intellexit senex quod uel delictis rotis coronam meruit ille: qui reprobatus restituit. Et sic patet in uita ista magnam fiduciam et tranquillitatem dari homini. et in morte etiam ex reprobatione uictoria et magna coronam. Rogemur ergo Christum etc.

De eadem dominica Sermo tertius qui etiam applicari potest per dominica quinta de ecclesie et filiorum eius statu uario.

Cesserunt ad eum

S I iesu discipuli eius et suscitauerunt eum diuinos. Domine salua nos primus Matthei. viij. et in euangelio hodierno. Item si placuerit per se quodam dominica accipe thema hoc. Cum dormiret homines uenit inimicus et supseminauit zizaniam in medio tritici etc. Matthei. xij. et in ipso euangelio dominice. Pro prebatione ad utrumque thema. **X** Nota dum est charissimi quod secundum Bedam Augustinum et coeteros doctores pro regula comitatus tenet quod Christus dominus per seipsum aliquid faciendo ut patet in fugiendo persecutores. et homines significare uoluit sepe quod futura essent sua membra talia factura. Ideoque in hoc quod legitur in euangelio Christum in nauis repositatis dormiuisse: qui tamen aliquid pernoctabat in oratione: sicut dicit Ambrosius super Lucam. significare uoluit quod nostri corporis somno nobis dormiunt. scilicet in peccato quod nos iacemur. ipse nobis dormiat non eraudiendo in reprobatione tribulationis nisi fideliter ad eum resurgens. per penitentiam accedamus et suscitatem oratione diuina salua nos. quod primus in peccatis nostris dormiendo nisi tu salua nos. In huiusmodi signum dum ipse Christus dormiret reprobationis huiusmodi periculum super discipulos permisit ut ad eum suscitatum accederent. Hinc etiam est quod in euangelio sequens dominice dicitur pabolice. quod scilicet cum dormiret homines scilicet in peccatis iacendo. nec ad penitentiam surgere curaret. tunc inimicus. id est diabolus uenit supseminare zizaniam errorem et uitiis plurimorum ac penam per se sententiam et futuram et peruersorum hominum ac persequutionum que permittit Christus propter peccata etc. **Y** Itaque in presenti sermone de statu militantis ecclesie et eius filiorum agemus. quod uirtutes per dictorum euangeliorum de hoc mystice agit: ut patet per Lram et doctores. Nauis quippe in mari fluctuans in qua sunt Christus et discipuli ecclesia est in fide crucis Christi fundata ut tactus fuit sermone super euangelio B. Ager etiam in quo de seminat bonum semine et inimicus supseminauit zizaniam significat ecclesiam que continet bonos et malos ipsa nos ut infra patebit. Sed quoniam in nauicula per dicta ecclesiam significare cooperimus precipue triplicem statum hominum fuisse et nunc suo modo sunt in ecclesia. Primo quidam erant ibi mali cum bonis. quod ut Ambrosius. li. iij. super Lucam. dicit. tunc iudas erat in nauis quando reprobatus discipuli erant quassati. Et secundum Origenum. erant etiam aliqui qui nauigabant quorum erat nauicula que Christum non sequebantur. et talibus dormiebat Christus ut paruit Secundo quoque erant ibi boni in reprobationis sed ad

noe pueri ad xpm: ve patet fm Orig. Tertio ibi etia iusti erant tribulationes passi: sed p xpm quieti rari. Iuxta hec ergo tria mysteria notabim' p'ro sermone isto.

Primu de statu maloz christianoz in peccato dormientiu.

Secudu de statu bonoz ad xpm couersoz: z a peccato resurgentiu.

Tertiu de statu iustoz: alijs quoqz salutez a christo pmerentiu.

A. Circa p'mu d' statu maloz xpianoz qui scz dormiunt in pctis. qbus in mysteriu xps i nau dormiuit ad significandu. fm qd' Nila. dicit. Dormit eo q' somno nostro psopiat in nob. hec ille. Ad ide est z Ambrosij sententia vt pdictuz est. Quia nimiz in sacra scriptura homies q' sūt in statu mortalis peccati dicunt' dormire. iuxta illud. 1. Cor. 15. Ideo inter vos sūt multi infirmi z imbecilles z dormiunt multi. Quapropter Ep' b. v. Surge q' dormis z exurge a mortuis. i. a peccatis mortalibz z illuminabit te xps. Nec Ap'ls. Un' cū xps q' nūqz dormit fm deitatez. nec etiaz dormire potuit dormitioe peccati etia fm hūa nitatez. in tali tēpestate dormiuit in nauicula ad significadu qm' multi foret xpiani mali q' in periculis huius mūdi dormituri essent in peccatis. sicut hoc iā videm' impletuz. z sic diabolus dormientib' sūspēminat z p'zantia. Querit q' h'ic. quare vel ynde hoc est q' stat' mortalis peccati p' dormitioe corporale significat. Et rō questiois pot' esse. qz somn' est hōi naturalis z multa bo' na opat' in hōie vt patet p' Aresto. in de somno z ygi. ac p' alios. Nā vt ibi Aresto. docet z cōmentator. Nō debet esse mediocris inter somnū z ygiliā vt nō ad vnū nimis declinet vel ad aliud. Debet s' opus fuerit plus ad ygiliā qz ad sōnū declinare. z sic faciēdo multa bona pueniūt: vt ibidē dicit. Primo qz aie vires z sensus exteriōres quietant' z virtutes naturales intēdunt' v' fortificant'. Nā somn' est ligamētū sensuū et req' es data aialibus ppter salutē eoz: dicēte Aresto. ibidē. Secūdo in dormiēte digestiua virtus fortificat' p' calozē ad interiora reuocatu ab exterioribz ppter qd' mēbra exteriora frigescūt z dormiēns plus indiget coopiri qz vigilans. Ideo melior digestio fit in stomacho dormiētis. Tertio vt dicit Auiēna euacuati p' medicinā infirmi p' somnū restaurant'. s'lt' q' defecerūt in captiuitate vt patz. Quarto deniqz sacra scriptura testat' q' dormino q'ntitate z q'ntitate t'para s'fert sanitates infirmis. Eccl. xxx. Sōnus sanitatis in homie parco. Un' apli dixerūt de lazaro Job. 15. Dñe si dormit salu' erit. Et Aug. di. q' meli' est dormi re qz diabolo seruire. Niz q' ē q' dormitio i malo accipit' ad designadu statū pcti. Ad hec rōndē do notadu q' apud theologos p' regula ē h'bz Greg. v. moral. dicētis. q' p' quālibet rē in sacro eloq' fm diuersas ei' p'prietates diuersa bona

vel mala licite signant'. Un' dormitio aliqñ accipit' in bono p' quiete eterne salutis. Act. vij. d' ste phano. Obdormiuit in dño. Et. j. 2. thes. iij. Deus eos q' dormierūt scz in mortē quiete p' xps ad ducer. s. resuscitādo zc. qz sicut q' dormit san' est z ad exurgēdu se deponit. Sic iusti sani in fide z iusticia q'scūt in morte vt exurgāt finali resur' rectōe. **B.** Deniqz bis nō obstantibz dormitō ppter alias p'ditiōes p'prietat' merito accipit' ad figuradu statū pcti mortalis pluribz rōnibus.

Prima rō assilatiois mortē. qz vt dicit Bern'. Sōn' est plurima mortē imago. sic aia in peccato stās mortua ē. Ezecb. xviij. Ania q' peccauerit ipa moriet'. qz sepat' a vera vita q' de' est. Proinde pctōr assilat' litargico. Litargia em' est q'dā y' firmitas q' facit hōiez dormire. z h' multū gliscit s'z tācū ab sorbet somno q' hō moriet' dormiēdo. Sic pctōr delectabile sibi putat peccare: z tñ et' nali morte moriet' in pctō. Ro. vj. Stipēdia peccati mors. Scda rō bestialis demeratiois. qz dicit pbs q' in dimidio t'pis q' dormim' nō differim' a bestijs. Ita pctōr hō: sicut dicit' Ps. cum in honore esset. xpianitatis. nō intellexit cōpat' est iu mētis insipientibz z sillis fact' ē illis. Sic em' bestia nō habēs vsū rōnis nō scit cogitare q' ligatur z ducit' ad macellū. sic hō dormiēs in pctis ligat' ducit' ad infernū. Ps. Funes pctōz circūplexi sūt me. Et Prouerb. vij. Ignorat stult' q' ad vincula trahit'. **L.** Un' z fm p'bm. Nō in pctis dormiēs peior d' qz bestia. Un' em' d' vij. ethicoz. Nō p'uus cēties millesies est peior omni bestia. S'z q're hoc. Una rō dat' ista. qz cū ois bestia deuiter z caueat q'ntū pot' vincula laqueorū z mortē. hō pctōr volūtarie peccādo p'cipitat' se in mortē aie z gebēne eterne. Itē alia rō ad p' positū d' dormitōe. qz cū bestie z aues sūmo mane surgāt ad deū laudādū q'ntidie. hō pctōr nō surgit: s'z q'nt' p' annū integrū iacet in pctō vel vsqz in finē vite. Deniqz cū brutū si ceciderit i laqueū nō p't dormire: s'z tota etiā nocte z die laborat' eua dere: vt p'z de mure cadēte in muscipulā q' tota nocte rodit' eā vt euadat. s'z pctōr hō se laxat' delictijs z somno corporali. z sic sibi p'p' vitiōz laqueos etiā corporali dormitōe augmētat' z grauāt. Con'stra q's Latho. Plus vigila sp' ne somno dedit' esto. Nā diurna q'es vitijs alimēta ministrat' Nec ille. Tertia ratio colligatiois sensus z opatiōis. Nā in dormiēdo ligant' oēs sensus: ita vt nec videat' p' tūc ocul'. nec audiat' audit'. nec gustus aut odorat' vel tact' sentiat. nihil etiā opatur hō in dormiēdo nec lucrāt'. Sic hō existens in pctō mortali oē sentimētū spūaliū pdit' z tāqz ligat' nil opat' meritozic ad vitā eternā. Nā et si opat' aliq' bona de genere: tñ p' talia nō lucrāt' p' mia vite eterne: licet ei den' t'palia. p' talibz a deo scz sanitas: bonoz: diuitie: ples z h'mōi: ac puer ti a peccato ex mera d'i misericordia. Ideoqz bonū ē vt homo etiā in peccato mortali existēs sur

Domínica quarta post octauas epypha.

gat mane z ad eccliam vadēs faciat bona opa que pōt. qz dicit Aug. Nullū bonū irremunera- tū zc. qzuis talis qdū nō pccat vera penitent a omnes sensus. s. cur dormitō habeat ligatos. Nō em̄ videt dei iudiciā sup se: nō audit dīverba ad obediendū: nō gustat p eucharistie debitā com- munionē z deuotionē i missa: nō odorat fumus ignis infernalis q̄ est in cētro terre sub pedibus eius: nō rāgit p penitētie actionē: nec sentit qz oc- cūsus est a diabolo z in morte dormit. **D** Quarta rō delusue deceptōis. Nā somn^o mul- tipliciter deludit z decipit dormientē. qz qñqz fa- cit apparere que nō sūt. Esa. xix. Sōniat esurīes z comedit. cū autē exp̄gefact^o fuerit: vacua est aīa eius. Sīlīr qñ videt bibere vel pecuniā inueniſ- se z hōi in somnis: ita pctm̄ inducit homi plu- rimas falsas estimatōes. s. q. delicias vel diuiti- as a bonoz mundi habere sit maximū bonuz z p eis pdat aīam. sed cū euigilauerit in futuro agnoscer. qm̄ vt scribit Sap. v. Trāsierūt om̄ia velut ymbra. Itē qñqz somn^o facit appere dor- mienti illa esse vera picula q̄ nō sūt vt somnian- do q̄si inciderit in man^o hostis aut occidere euz velic vel somniādo se submergi in aqua aut i ig- nē cecidisse z hōi. Sed vera picula somn^o fa- cit nō timere: puta si latro staret sup caput eius volēs illuz occidere: hūc nō timet dormiens zc. Ita pctm̄ facit pctōre supra modū timere picu- la mūdialiū bonoz vel aggredi penitētiā z fru- tū opa qbus saluari possēt. sed pctā pctis adde- re z aīam pdere eternalit nō timet nec curat occi- di a diabolo i aīa. Ps. Illic trepidauerūt timo- re vbi nō fuit timor. Quia rō effectualis pro- uocatōis. qz sicut hoies faciūt dormire z puocat ei somnū aliq̄ remedia. Ita spūalr eisdē modis puocat hō ad pctā faciēda. **E** Sicut q̄raf. q̄ faciūt hoiem dormire vel q̄ inducūt somnuz. Nota qz vnū z potissimū est somnifero yngento vel oleo yngere tpa. s. z iūcturas mēbroz: vt pa- ter de oleo papauer z de yngēto qd̄ dī sōniferū i apo. rec. Sic diabol^o yngēdo caput tpa. i. mētē z cogitatū yngēto clarōis z supbie vel oleo vane glie facit peccare hoiem. Itē fz qd̄ fac̄ hoies dor- mire ē actōe labori seipm̄ fatigasse. Un̄ Eccl. v. Dulcē ē son^o opanti siue paz cōcedēti: siue mltū. Sic spūaliter labor avaricie in acq̄rēdis fac̄ pec- catū. Tertū qd̄ facit dormire ē largi^o vinū po- tasse in q̄ significat luxuria z ebrietas q̄ causant multa pctā. Un̄. Eph. v. Nolite inebriari vino i q̄ ē luxuria. Quartū qd̄ facit dormire ē in obscu- ro loco se deponere. Nā hoies dormire volētes loca obscura q̄rūt. z p hoc significat iuidiā q̄ nō vult i luce videre felicitatē alienā. Quinuz qd̄ fac̄ hoiem dormire ē gustu cūi vērē replere. Un̄ 4 sus. Dū satur est vēter pōt dormire libēt. Sic z gula facit hoiem peccare. Sertū est imagina- tōes nigras fantasiare. Nā fz p̄bm̄. Sic color niger habet pgregare vīlū: sic nigre fantasie con-

gregare habēt sensus interiores. z sic somnū in- ducere. Significat spūalr in h̄ ira q̄ facit pecca- re q̄si p nigras imaginatōes meditādo vidētis Septimū qd̄ facit dormire ē frigidā aurā elige- re. Nā frigiditas iducit somnū ppter qd̄ i byeme pl^o q̄ estate. s. z in estate iacēdo in frigida domo magis dormit hō z pfūdus q̄ in loco calido vt dicit p̄blici. Et p frigiditate significat accidia q̄ friget a calore deuotōis. z sic plura pctā inducit **D** hō xpiane qd̄ dormitas in pctis. erurge mi- ser ne peas cū diabolo s. regnes cū xpo.

F Circa secundū de statu puerorū ad xpm̄ z a pctis resurgentiū q̄ in p̄dicta nauicula ecclē- sie designant p illos q̄ viso miraculo sedatōnis tēpestatis xpi deitate agnouerūt z ad xpm̄ puer si sūt. de q̄b̄ euāgelīū dicit. Porro hoies. s. q̄ nō uiuabāt cū illis quoz erat nauicula: vt dicit Ori- gen. illi mirati sūt d. Qualis est zc. Itē isti in pa- bola dñice sequētis figurati sūt p triticuz i terra mortificatū z exerscere incipientē reuiuificatū. Sed notādū qz in sacra sc̄ptura sicut p dormiti- onē stat^o pcti mortalis significat. pur dicitū cūta p euigilationē vel exurrectionē sepe significatur stat^o penitētie. Un̄ Ap̄ls. j. Thes. v. di. Nō sum^o noctis filij s. lucis. igit nō dormiam^o. s. in pctis sicut z ceteri. s. pctōres. sed vigilem^o. s. ad salutes p penitētiā. Itē. j. Cor. xv. Euigilate iusti z nolite peccare. Et Ro. xiiij. Noza est ias nos de som- no surgere. Quare autē p euigilationē significet penitētia. plures rōnes assignant a doctoribus

Prima rō modalis pformitatis. qz sic in eu- gilado solēt fieri ista vici aptio oculoꝝ. erectio z erit^a a lecto. induitio lauatioqz faciet a manuū Sic pformiter in surgēdo a pctis p verā penitē- tiā hec requirūt. s. z aptio oculoꝝ. mētaliū ad res- cognoſcendū oīa pctā. sicut fecit Eszechias dicit Recogitabo tibi om̄es annos mcos in amari- tudine aīe mee Esa. xxxviij. Itē requirūt vt erigat se hō versus deū p effectū z exeat a volūrate peccā- di firmū ppositū habēdo qz de cetero nolit pecca- re. deniqz requirūt lauatio vere cōfessiōis. Amb. Cōfessio diluit pctm̄. Et etiā requirūt induitio s. z virtutū que sūt vestes aīe: vt idē Amb. dicit. cas- ornātes. z hoc fit p satisfactiōē. z sic vera erit pe- nitētia. z vere talis erurgit a pctis. Sed ara- tio varie tpalitatis. qz sicut hoies vario tpe sur- gūt a somno. Aliqui em̄ surgūt in media nocte a somno. sicut solent religiosi. Sic faciebāt da- uid q̄ di. Media nocte surgebā ad p̄fiteđū tibi. Itē alij surgūt mane sūmo. alij post ortuz solis tardi^o. tales sunt resp̄sibiles. **S** Un̄ Bm̄ bro. sup Beati immaculati. et Augus. di. Gra- ue z verecūdū ac indecēs est xpiano si radius so- lis iuenit eū iacentē in lecto suo. Et addit Guil. Tali hōi sol possēt dicere si loq̄ valeret. Ampli^o laboraui heri qz tu: z tū cū surrexerim tu ad huc dormis. Ita ad ppositū est de penitētia q̄ aliqui celeriter surgunt ad eā post pctm̄. alij tardi^o. alij

tar diffime. Et tales merito sūt reprehensibiles q̄ post ortū solis iusticie .i. xp̄i incarnationē q̄ multū laborauit p nobis in passiōe. xp̄i in pctō iacēt diuī? Tertia rō plurime utilitatis. Nam vt p̄hs. li. j. Ichono. di. Surgere a somno de nocte valet p bona corpis dispositiōe ad sanitatem z ad p̄biam. hoc ē ad studiū sapie. hec ibi. Un̄ surgere a somno vtile ē maturi? Primo ad addi/ scendā sapiam p ingenij capacitātē. Nā vt docet exp̄ientia in nocte q̄ta vel in mane postq̄ dige/ stioe bene facta mēs est depurata facili? quilibz plura pōt addiscere vna hora q̄ in die tribz ho/ ris. Sic sp̄ialiter exurgere ad penitentiā valz ad illuminacionē aie z studiū salutis. qz p verā ad discit penitentiā sui cognitio. de q̄ Lbr̄. sup mat theū di. Maxima ps p̄bie est cognitio sui. z q̄ se nescit. nihil bene nouit. Itē secūdo maturi? a sō no surgere valet ad bonā corpis dispositiōez z formositatē. qm̄ vt videm? multū dormiētes in facie inflant z oculis z deformiores sūt q̄ vigi/ lātes. Sic sp̄ialiter penitentiā pulchrificat aiam Un̄ Fran. Maro. di. q̄ ois pulchritudo aie ē ex gr̄a dei. hāc aut̄ penitēs habet. Tertio valet ad p̄seruādā sanitatē. qz surgēs mane vel nocte su/ perfluitates z flegmata eijcit q̄ infirmitatē gene rarēt. Sic penitentiā sanat aiam eijciēdo viciōū feditates. Un̄ Ps̄. orat di. Misere mei dñe qm̄ infirm? sū. s. pctō. sana aiam meā qz pec. zc. Insup p̄ter dicta p̄bī surgere a somno valet q̄r/ to ad dapis appetitū z sapiditatē. Nā q̄ maturi us surgit mag? z citi? esurit z comedēdi appeti/ tū habebit. vt p̄z p exp̄ientia. O ḡtu hō q̄ nō hāz bes appetitū comedēdi surge maturi? sic peni/ tētia verbi dei sapore z appetitū facit. p̄p̄ sanita tē aie. Aug. Palato nō sano. s. infecto. s. p̄ pctm̄ . pena ē panis q̄ sano ē suauis. Quito valz ad er/ z diuitiaz copiositatē. Un̄ Prouerb. vj. Usq̄q̄ piger dormis qm̄ surges a sōno vt dormias z veniet tibi q̄si viator egestas. si aut̄ impiger fue/ ris egestas lōge fugiet a te. Hec ibi. Sic surgere celeri? ad penitentiā valz ad meritoz ac gr̄e z glo rie augmētationē. Prouer. viij. Qui mane vigi lauerint ad me. s. deū inueniēt me. mecū diuitie z gl̄ia vt dirē diligētes me. Un̄ z eccl̄ia in officio q̄dragesimali oēs xp̄ianos hortat di. sic. Nō sit vob vanū mane surgere añ lucē. qz p̄misit dñs coronā vigilātibz zc. O ḡhō surge ne p̄das coro nā. surge ne p̄das tps. surge q̄roni? vt saltē et̄na liter in pctis nō peas.

D Circa tertiū de statu iustoz. p̄meritiū sa lutez sibi z alijs. q̄ significant p ap̄los. q̄ in naui piclitr̄i suscitauerūt xp̄m dep̄cātes. Dñe salua nos zc. Itē in dñica sequētī d̄r qz p̄pter triticū ser uandū zyzania nō sūt extirpata. sed gr̄a p̄dicto/ rū libeat p̄tractare d e dormitōe q̄stionē. Occur/ rit ei q̄stio vicz vt z i sōnis z dormiēdo hoies iu/ stiz penitētēf mereāt ap̄ deū aliq̄ mō. Et p̄ xp̄iū an pctōz i dormiēdo possz peccare z sic demereri

dānatōz. Ad h̄ r̄idēfz autorē sūme originalituz p vba Greg. li. iij. moral. d. sic. Postq̄ isidiāf bo nos q̄s vigilātes minie supat eos dormiētes ḡ ui? p sōnia ipuget. tñ hec maliciose agere supna disp̄satio benigne p̄mittit. ne i electoz. cordib? ip̄e saltē sōn? p̄miovacet. Et s̄bidit̄ ibide. argumē tū sumit q̄ i sōnis meremur. Hec i sū. origialiū Sz quō boni mereri possint i sōnis z i dormiēz do. aut mali p xp̄iū demereri. cū p tūc nō hēant vsū rōnis qd̄ requir̄ ad meritū vel demeritū fm̄ Bonauē. in. ij. di. xij. z cōiter docē. J Notā/ dū recolligēdo dicta doctorz q̄ q̄nqz mōis p̄t qd̄ de dormiēdo z sōnio mereri. z p xp̄iū demereri.

P̄tio ex aie puia intētōe. s. qm̄ q̄s intrēdit p̄p̄tea dormire z nature necessitati satisfaccere vt sic do meli? possit fuire. sic fecit br̄a vgo maria. xp̄s qz necnō de br̄o fr̄acisco narrat. qm̄ in sero tēpestiue se deponēbat vt modico sōno recreat? possz reli qua p̄te nocti do i oīone vacare. Et p xp̄iū pctōz q̄ mala intētōe dormit. vt. s. se nutriat delitij ad peccādū ampli? tal demeret dānatōez. Sillr si intrēdit dormire ex appetitū pollutiōis i sōno. h̄ ei ē pctm̄ mortale. vt p̄z p̄ f̄rem Ange. i sūma. Un̄ Amb. Affect? tu? op̄i tuo nomē iponit. q̄ aio a te aliqd̄ p̄ficiē sic extimat. hec Amb. li. d. offi. Se cūdo ex hōe volūtati z charitat? p̄seueratōe. Ro. viij. Diligētibz deū oia coopant i bonū. Sz duz q̄s i sōno polluit z ex p̄sensu volūtati deliberate placz. p̄p̄ ex p̄ra d̄lectatōz. tal peccat mortaliter. Sec? h̄ ex surreptōe placet. qz sic ē veniale fz f̄res Ange.

R Tertio p̄t q̄s i charitate existēs me reri i dormiēdo ex charitatiū opis recōp̄sātōe. Nā legit i vīta spa . q̄ qdā sc̄i i heremo ex op̄ib? manuū acq̄rēdo elemosynas alijs dabāt vt illa exoraret p eis dū dormirēt. z sic lucraret etiā tps dormitōis. z tu ḡ hō faciēdo s̄llr dū dormis pau peres z religiosi qbus elemosynā dediisti ip̄i vigi lātes orāt p te. Un̄ Eccl̄i. xix. Cōclude elemosynā in sinu paupis z hec p te exorabit ab om̄i malo scz liberādo. Quarto ex deuotiōis edificatōe. qz cū quis mane ad eccl̄iam ire a somno surgit aliq̄ p̄cipue serui z filij exempla talia sumūt. z sic iste p bono exemplo in illis meret. Un̄ Lesari? Quotq̄ hoibus bonū exēplū p̄bueris. cū tot et p tot gaudia in celo habebis. Per xp̄trariuz pec cant mala exempla p̄bētes. z tot mortib? digni sunt. quot prauitatis exēpla posteris relinquūt vt dicit Greg. ij. q. iij. P̄cipue. Exemplū legit q̄ qdā dū audiuisset q̄ f̄res i claustro i nocte cā/ tarēt Te deū laudamus. dixit. Ecce illi deū festi nāt laudare. tu vō vis i lecto tota nocte dormi/ re. z sic se redarguēs religionē intrauit. Quinto ex diminutiōe. s. somni. ac ad oranduz festinatū/ one vt per corū p̄ces deus misereat ip̄s homi/ nibus z etiā alijs scz peccatoribz. Sic em̄ merēt̄ tur illis salutē z sibi p̄p̄s. quia deus parcat ma/ lis p̄pter iustos. vt patet Gen. xix. vbi legit q̄ de us pepercisset sodomis z alijs eius ciuitatibus

Dominica quarta post octa. epipha

propter decem iustos si tibi inuenerit fuissent. Multo magis poterit propter sancta opera vigilias et orationes bonorum multorum. Ad id etiam exemplum in euangelio. Nam apostoli suscitauerunt ipsum de peccatis et dicentes. Domine salua nos. ad quorum precamina ipsos et omnes in nauis saluauit. Rogemur ergo ipsum ut det etc.

Dñica quarta post octauas epiphanie Sermo sup euangelio.

Simile factum est re

gnū celoz boi q̄ seminauit bonū semē in agro suo Matth. xij. et in euangelio bodierno. L. Lbarissimi x̄p̄s dñs sepius in euāgelio regnū celoz terrenis rebz cōpauit et alibi simulauit fm̄ Grego. Jō ut et his q̄ anim⁹ nouit surgat ad incognita q̄ non nouit. et exēplo uisibiliū ad inuisibilia rapiat. ut ergo discam⁹ quō regnū celoz cognoscere et adipiscere ualeam⁹: audiamus euangeliū.

Textus.

In illo tpe dixit iesus discipulis suis pabolā hāc. Simile factum est regnū celoz boi q̄ seminauit bonū semē in agro suo. Lū autē dormirēt homines uenit inimic⁹ eius et su p̄seminauit zyzania in medio tritici et abiit. Lū autē creuisset herba et fructū fecisset tūc apparuerūt et zyzania. Accedentes autē serui p̄stfamilias: dixerūt ei. Domine nōne bonū semē seminauit in agro tuo. vñ q̄ habet zyzania. Et ait illis. Inimic⁹ homo hoc fecit. Serui autē dixerūt ei. Uis imus et colligim⁹ ea. Et ait. Nō. ne forte colligētes zyzania et radice tūc eis simul et triticū. Simite utraqz crescere vsqz ad messes. Et in tpe messis dicā messozibz. Colligite primū zyzania et alligate ea in fasciculos ad cōburēdū. Triticū autē zgregare in horreū meū Matth. xij. In hoc sacro euangelio quōd quidē x̄p̄s iesus locut⁹ est cū sederet secus mare et zgregate essent ad eū turbe multe. propter quōd ascendit in nauiculā et ois turba stabat in litore: ac tūc locut⁹ est eis hec et multa in pabolis: si cur habet in Mattheo. Dicit autē Guil. q̄ hec historia fuit in mēse ap̄rili in kal. j. p̄mā die: hoc ē post annūciationis marie festū. viij. die. et anno x̄pi. xxxj. Uñ. p̄ sermōe isto p̄sequēdo in hoc sacro euangelio tria mysteria p̄cipua notabim⁹.

Primū de tritici boni seminatōe.

Secūm de zyzanie diaboli intermixtiōe.

Tertiū de utriusqz finali recōditōe.

¶ Circa p̄mū d̄ tritici seminatōe quōd dicit seminatū in agro querūt aliq̄. Primo quis sit iste hō. Ad quō rñdet Remig⁹ di. Regnū celoz hic appellat filij dei. qz ip̄e est beatitudo oim̄ beatorū in regno celesti. hoc regnū d̄ sille esse homi qz hō fact⁹ est d̄i filij q̄ seminauit bonū semē. Jē qz sicut in celo latet gl̄ia deitatis: sic in hūanitate x̄pi latuit uere deitatis gl̄ia. Jē. Secūdo quid designat in agro. Rñdet fm̄ doct. cōiter. q̄ designant p̄cipue duo. s. militās eccl̄ia et hūana aia.

qz sicut ager excolit multz laboribz et sudoribus sic x̄p̄us eccl̄iam et aiam excoluit laboribz multiplicis passiōis et sudore vsqz ad sanguinis s̄ effusione ut extirparet uicia tāq̄ in agro uerpēs et spinas pullulāres. et sic mūdaret sibi pplm̄ acceptabile. ut d̄ Titū. ij. Deniqz sicut uidem⁹ in agro crescūt plurima inuilia semina sine boim̄ labore. Sz ut crecāt bona semina bon⁹ seminator tria facit. P̄mo apponit simū. Secūdo aperit terram arādo vel ligonifando. et sic seminat. Tertio irrigat. et sic crecere habēt semina bona cū labore boim̄. Sic x̄p̄s q̄si bon⁹ seminator facit in aia. et sic debet facere hō ut in eo crescant semina fructū salubriū. p̄ simi appositionē intellige agnitionē peccoz q̄ sūt fetida ut stercoza. Nec apponit x̄p̄s quādo inspirat aie ut recordet peccatoz. Item aperit p̄ p̄fessionez terra nostri cordis et irrigat p̄ lacrymaz effusione. et sic fructificat anima i labore penitētie. Unde hortamur p̄ iohannē baptistā Lu. iij. facite dignos fructus penitētie. Jā cū securis ad radicē arboris posita est: hoc est mors desiccās ex p̄senti uita. Uñ super hec Amb. dicit. Ue mihi si peccata nō desles uero. ue si penitentiā nō egero. quia securi ad radicē arboris posita est. et sic om̄is arbor. i. homo nō facies fructū bonū excidet et in ignē mittetur eternū. Faciat ergo fructū qui potest gratie: q̄ debet penitētie. adest dñs qui fructū requirat. secūdos uiuificet. steriles damnet. Nec ille. ¶

Tertio querit quid significet in tritico. Rñs d̄ctur fm̄ Lyrā ac Ludolphū: aliosqz. q̄ significat fides uera et sanctitatis doctrina ad faciendū opera uirtutū p̄ que fructū uite eterne metemus i futuro. et sic etiā p̄ triticū significat homo bon⁹ in eccl̄ia existēs. Sed heu multi sūt christiani seminātes uicioz opa: qui tñ in futuro uolūt metere triticū uirtutū. Contra hōs Bp̄s Gal. vj. Nolite errare de⁹ nō irrideat. que cū seminauerit hō: hec et metet. Om̄ qui seminat in carne: de carne metet corrupciones. D̄ tu hō stulte peccator quō credis q̄ seminādo uirticā uel or̄deus ibi possis metere triticū. Sic in p̄posito. Sz notandū est q̄ sicut dicit Pet⁹ de crescentijs. lib. iij. de rurali cōmodo. Triticū terrā arta. i. argillosam diligit et solutā medio crater. nimis autē solutā aut sabulosam refugit. in locis hūidis et ad sis degenerat. et in loliū cōmutatur. Spūaliter Triticū uirtutū plus diligit et fructificat in terra arta: hoc est in homie artam uia diuine charitatis et adhesionis eligente. Matth. v. j. Arta uia que ducit ad uitam. solutam autē tanq̄ sabulosam refugit. quia lata uia que ducit ad perditionē multū ambulat per eam. ut ibides scribitur. Deniqz in locis hūidis degenerat: hoc est in carnalibz. Proinde per triticū merito significānt uirtutes scz humilitatis: pietatis: castitatis: sobrietatis: mititatis et patientie. charitatis et b̄mōi q̄ dñs iesus seminauit in agro eccl̄ie etc.